

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 107.

V Ljubljani, v petek 9. maja 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 8. maja.

Zopet Reschauer-Schönerer.

V začetku današnje seje naznanil je g. predsednik zbornice, da se je Reschauer poslanstvu odpovedal, in da se bo zaradi nove volitve potrebno vkrenilo. Vse je pričakovalo, da bo danes Schönerer odgovoril zadnjim besedam Reschauerjevim, pa ni ga bilo v zbornici; njegov tovariš Fürnkranz pravi, da nekaj boleha, kar je tem sitnejši, ker ga čaka še silno dosti dela in celó — dvoboj. V svojem zadnjem govoru je namreč Schönerer rekel, da vsaka stranka v zbornici ima svoje Kaminske, svoje Giskre, svoje Ofenheime. Današnji listi poročajo, da so te besede hudo spekle 21letnega Giskrovega sina, ki je na tukajšnjem vseučilišču. Iz prva je hotel zahtevati od Schönererja, da naj v zbornici prekličie te razžaljive besede, a ker se je branil, pozvala sta ga Giskrova prijatelja in tovariša, ki ju je bil v svojem imenu poslal k Schönererju, na dvoboj. Ali je pa vabilo sprejel, ali ne, tega listi ne vedó povedati. Rekli so, da bi bil Schönerer tudi od mladega Ofenheima pozvan na dvoboj, vendar pa ta novica menda ni verjetna, ker Ofenheimovi sinovi bolehajo in ne živé na Dunaji, ampak v milejšem južnem podnebju. Sicer pa Giskre in Ofenheimi tudi z dvoboji ne bodo zbrisali grehov, ki so bili njihovim očetom dokazani sodnijsko.

Dnevni red.

Prva točka današnje seje bili so nasveti za varstvo izdelovanja sladkorja. Gospodarski odsek je nasvetoval resolucijo, da naj vlada pri železnicah in brogarskih podjetjih skrbi za znižanje voznine, in skliče enketo strokovnjakov, da se pogovoré, kako bi se dala odvrniti nevarnost, ki žuga tej industriji. O tej reči, ki je zlasti velike važnosti za deželo česko govorili so česki poslanci Fürth, Russ in pa dr. Rieger, ki je zlasti priporočal vladi, naj obrača svojo skrb na mornarsko Lloydovo družbo. Resolu-

ciji ste bile za tem sprejeti brez ugovora. Ravno tako se je brez obravnave sprejel predlog gledé bosanske železnice iz Mostara v Metkovič. Namesto bolehnega dr. Bulata bil je potem v železnični odsek izvoljen dr. Kathrein, vlkazenski odsek pa Vojnovič, oba iz kluba Hohenwartovega.

Dolg razgovor se je pričel pri nadaljevanji obravnave o vžitinskem davku na žganje in špirit. Vendar pa se sme pričakovati, da bode postava obveljala, kakor jo je po dogovoru z ogersko vlado sprejela gospodska zbornica.

Socijaldemokrati, kaj so, kaj hočejo in kako jih pomiriti?

(Dalje.)

Od vseh starih privilegijev obstoji v moderni državi le še pravica posesti; zato hoče socialna demokracija delo končati, ki ga je pričela bourgeoizija v glasoviti noči 4. avg. 1789, pa v škodo revežev ni dokončala. Kapital — pravijo socialisti — se je tačas oprostil fevdalnega plemstva in duhovščine, proglasila se je politična enakost in pravica večine. Pa te pridobitve bile so le navidezne, ker bogatin stopil je na mesto plemenitaša. Nova prekucija pa, ktero pripravljajo socialisti, ima nalogo vstanoviti pravo prostost in ravnopravnost na zemlji. Sad francoske revolucije bil je, tako trdijo ti „rudečesrajniki“, le izprememba gospodujoče vrste ljudi; ali dokler so milijonarji in nemaniči, ni je prave prostosti. Še le po socialni revoluciji povzdignili se bodo narodi do najvišje stopinje blagostanja in omike.

Socijalnih demokratov je več vrst in po različnih državah imajo tudi različna imena, toda v glavnih vprašanjih so si vsi enaki.

Nepotrebno se nam zdi navajati glavne zastopnike sedanjega socializma, ker ti so bralcem „Slovenčevim“ že tako znani. Omenimo le toliko, da se mnogi trudijo svoje krive in nevarne nazore opra-

vičevati in dokazovati v brezštevilnih listih in knjižicah, ki jih razpošiljajo na vse strani. Vsi spisi pa se strinjajo v tem, da zahtevajo na verskem polji ateizem, na političnem republikanizem, na gospodarskem komunizem.

Dovoljujemo si pa vprašanje: Ne bode li ta nova ljudovlada, držeč se gori omenjenih načel še večje samosilje in trinoštvo, kakor je bil sploh kak cesar ali kralj? Odgovor na to je vsacemu dobro mislečemu na jeziku.

Doseči hočejo svoj namen s splošno volilno pravico. Res, da večkrat velja pregovor „vox populi, vox Dei“, toda kolikokrat je pa tudi že bila „vox populi, vox diaboli“!?

V nevarnosti so pa pred to kugo vse države, kajti socialne demokrate ne štejemo več po tisočih, temveč po milijonih. Samo v Nemčiji so že pred dobrimi šestimi leti pri volitvah v državni zbor oddali nad 600.000 glasov in imeli 13 svojih poslancev.

Kako se morajo pomiriti socialni demokrati? Govorili smo memogredé o sporazumljenji z vlado ogersko, o solidarnem postopanju evropskih velesil in strogem nadzorovanji streljivnih snovi, ali vsi ti pripomočki utegnejo odstraniti le začasno nevarnost, nikakor pa ne definitivno zatreti upora. To se more zgoditi le potom preuredbe, in to v prvi vrsti s krščansko vzgojo mladine, sploh družine. Ta krščanski duh in njega blagodejni vpliv naj bi se naselil ne samo v delavnicah in stanovanjih rokodelca in obrtnika, temveč preustroji naj bi tudi višje kroge. Kako moreš govoriti delavcu o krščanski ljubezni, miroljubnosti, požrtvovalnosti, pokorščini, ako si sam brezvesten, trdosrčen in skop? In ko bi vsi Rothschildi razdelili svoje premoženje med nemaniče in vsi ministerski predsedniki delali jezove proti tej povodnji, želj in strasti ne bi pomirili, teka vedno rastoče reke ne ustavili. Sree človeško, to moraš blažiti; blažiti ga pa moraš le s krščansko vero. Toda Bog obvaruj, da bi nas kdo krivo razumel! Mi ne zahtevamo, da bi bili revni poplačani le z nebeškim upanjem, tudi ne priporočamo tovarniškim zatiralcem edino le tega zdravila zoper socialne demokrate.

LISTEK.

Za poduk in kratek čas vsim — posebno Dolenjcem.

(Dalje in konec.)

Drevje ti pust svet prestvari v rodovitnega, celó mrzle kraje gorkejšje stori; kaj nisi še videl, da pod drevesom trava prej zeleni kakor drugod? Suho zemljo čuva pred solnčno pripeko; viharjem se v bran postavlja, kaj dobro kroti velikokrat „rudečega petelina“ ogenj; košato sadno drevje je dober Florijan zoper to nesrečo. Zakaj tolikokrat slišimo: Cela vas — velika vas — je pogorela! veste kaj? — prazna ni misel: drevja ni bilo vmes. To sem videl pri več nesrečah, enkrat Preddvorom na Gorenjskem, ko je Fuksov „marof“ gorel; ko bi orehov ne bilo — pa bi bil šel Preddvor — skoraj gotovo — saj ljudje so tako sodili — meni pri gasilnici se je ravno tako zdelo — smo bili ene misli.

Drevje je natorni strelovod — le smolnatega drevja pa tudi navadnega preblizo poslopja ne sadi — kak seženj proč, korenine pa na prosto obračaj.

Od sadnjega drevja tudi precej drv dobiš, kadar ga snažiš ali staro deblo posekaš.

Koliko dobička ti pa da trd les. Morda hraniš še zdaj kako omaro ali kako skrinjo, ki jo je mizar naredil iz domače češnje, domačega oreha itd. — morda ima že precej „križev“ in še je kot „ferš nova“, posebno še zato, ker so jo stari mojstri „scimprali“.

Na drevje privabiš tudi tičice pevke, ki ti mnogo gosenc in žužkov pokončajo, zraven pa Bogu v čast in tebi na veselje ktero zapojejo.

Kaj pa čebelica? Tudi ona obletava tvoje drevje in iz cvetja med srka za-se, za-te in še za take, ki jih ne pozna; ona ti tudi cvetno čašo odpira in na druge cvetove prah zanaša, da se oplodi. Glej korist sadnega drevja!

Umni sadjerejec si postavi zlahtnejši spominek z drevjem kakor marsikteri z dragocenim kamenom. Toraj na noge! pogum velja; vsako leto nekaj in dosti bo sčasoma.

Kmetijski stan lahko veliko težav, pa tudi veliko veselja ima, več kakor marsikteri drugi. Kmetič, kako srečen si, ako si dober kristjan; ako v hlevu lepo živinico imaš, na polji lepo posetev, na vrtu pa obilno sadnjega drevja, če imaš še vinograd —

no — le izpij ga „en glažek“ za svoj trud, tudi kupiti ga smeš, saj si ga zaslužil — le „heruža“ — „gajbelna“ — šnopsa — „zaspanca“ ne pij. Veš, vsak stan ima svoje veselje, pa tudi težave; vendar kmetič nebrigaje se, kako drugi svet živi — bolj natorno veselje vživa, kakoršnega mu stvarjenje božje deli. Konečno ti bo Virgilij še eno zakrožil — o kmetu ako si njegov nauk zvesto poslušal:

„Sadje nabira si rad, ki daje ga drevje in polje
Radovoljno; on ne gleda železnih zakonov,
Ali hrupčih sodij, ne pismošhrambe na trgu.
Drugi ladjajo krog po morski pušavi, ali v bitvo
Derejo; tudi v dvor tišče in v sobe vladarjev.
Ta dobi po premagi si grad....
Da bi pil iz dragih posod....
Uni nabira blago in leži na skritem zakladu.
Ta strmi, ko sluša govorniku; drugega zgrablja
Plesk v gledišču hrupč občinstva in zbranih očetov.
Drugi radujejo se, ko kri prelivajo bratov
Ali v progon zamenjajo dom in ljuba pohištva.“
„Ter si išejo vlast ob drugem solnce ležečo.
Orataj pa zemljo deli z ukrivnim oralom;
To je letni mu trud, s tem domovino in male
Sinke redi, s tem čede — dojač in vredne volove.
Brez počitka rodi mu leto prijetnega sadja,
Zdaj množi mu živa, zdaj snopje rumenega žita,
Da obložen dvor je plodu in obilnica polna.“

Pošilja se redarstvo v boj zoper nje. Dobro za nekaj časa, toda to ne zadostuje! Kdor ničesa nima zgubiti, temu tudi na življenji ni mnogo ležeče, in ideje se po redarjih ne dadó izbiti iz glav množice, broječe že na milijone. Ali se naj vsi pozapró in redó na stroške mirnega ljudstva, ali morda celo pošiljajo v Sibirijo?

Socijalizem se bojuje na cerkvenem, državnem, gospodarskem in pravnem polji, in tukaj se mu mora postaviti v bran. Država naj v prihodnje uporablja svoja kaznovalna sredstva, a tudi cerkvi pripomore, da ona razširja krščansko prostost, enakopravnost in bratoljubje. Družina naj najde v zakramentalnem zakonu svoje zavetje in rešitev iz mlakuže nameravane splošne prostitucije in spridenosti.

(Dalje prih.)

Humaniteta.

Ljubezen se v sv. pismu isto tako, morda še bolj zatrjuje, kakor vera. Od kod izvira to? Ljubezen, katero Kristus zahteva, je namen sveti veri, je vez popolnosti. A ta ljubezen je dvojna, ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega, oboja je tukaj tako tesno zvezana, da se nad ljubeznijo do bližnjega preskuša ljubezen do Boga. Vendar pa je le ljubezen do Boga najvišji nagib, da, korenina iz ktere ima vzrasti drevo krščanske ljubezni; Boga moramo ljubiti nad vse, bližnjega pa kakor samega sebe, toraj ne sebe, niti bližnjega nad vse (to bi bilo malikovanje in oboževanje samega sebe). Vpraša se, ali pri taki krščanski ljubezni vera ni odveč, ali ni jedna in ista kakor prava humaniteta, ali ji pa morda še kje nasprotuje? Spoznajmo vendar brez ovinkov: ta krščanska ljubezen je prava in očiščena humaniteta (človekoljubje) in je pri veri in upanji taisto, kakor je sad na drevju pri deblu in korenini. Kaj pak, drevo redimo le zavoljo sadu, kdor pa hoče sadu imeti, mora tudi želeči, da korenina in drevo ostane zdravo in čvrsto. Vsaka ljubezen, ako ni slepo nagnjenje, gleda, koliko je vredna ljubljena stvar, zato sta vera in ljubezen v tem razmerji kakor prepričanje in zadržanje. Določiti se dasta, a razločiti ne, sicer zgubita moč in veljavo.

Poskusimo vendar enkrat izmisliti si kaj tacega, kar bi presegla ljubezen Križanega do ubogega človeka. Človek, a tak, ki je božjo natoro s človeško združil, ki je druga božja oseba, visi med zaničevanjem brezbrojne množice v neznanih bolečinah na mučilnem orodji, na katerem navadno, a ravno sedaj poleg njega umirata razbojnika. Kajti po sklepu božje milosti more svet rešen in pomiloščen biti po tem presunljivem pogledu, ker se je božji pravici zadostilo z mukami in pokorščino nedolžne žrtve neprecenljive vrednosti. Sicer bi bilo tudi mogoče zadolženje greha zbrisati brez kazni, a kje bi bilo potem svarjenje pred grehom. Bog bi bil potem le mehek oče, ki pregleduje napake svojih otrok, kakor se to piše po nekterih knjigah o njem, a ne bil bi več neskončno svet in pravičen. Kdor ne veruje na izvirni greh, tudi ne boče razumel odrešenja, a tudi ne edinstva človeškega rodu, kajti po Adamu, naravnemu očetu, je prišlo telesno življenje, a po njegovem zadolženju tudi moralna spačenost na ves rod. Ker je prvi oče zgubil čeznatorno življenje, treba je bilo svetu drugega očeta, ki bi mu pridobil zopet milost, od ktere bi izviralo zgubljeno dušno življenje na vse ljudi. Ta drug Adam, kakor ga imenuje sv. Pavel, je Jezus Kristus, Bog in človek skupaj in toraj srednik med Bogom in človekom. Da se v ti spravi prikaže božja pravičnost v vsi svoji resnobi, mogel je on zadostovati za dolg verolomnega človeštva, da se doseže na novo sprava na nerazrušljivi podlagi. Tedaj Sin božji je človek postal, da je mogel za nas trpeti in umreti in da nam je pokazal, kako daleč ima segati pokorščina do Boga in ljubezen do njega, ker se je on sam ponižal do smrti na križi.

Smrti njegove je bilo krivo njegovo ljudstvo, pa tudi vsi drugi, tam kjer je bil darilec in daritev v jedni osebi, je zadostil božji pravici. Kaj pa ima posredovalec pri ti daritvi na sreci, kaj ima povedati nebeškemu očetu, v svojem in v imenu drugih: oče, odpusti jim! Prošnja za grozovite morilce je bila njegova prva beseda. Kaj bi nek povedal nekdanji in sedanji humanizem, ko bi poskušal priporočevati ljubezen do bližnjega, ali bi mogel povedati kaj jednacega? Ali ima on kakšnih viših, bolj plemenitih nagibov za ljubezen do bližnjega. Krščanstvo

nam pove: vsak človek je vsotarjen po božji podobi, poklican za otroka božjega in za dediča v nebeškem kraljestvu. Za vsacega posameznega, kakor tudi za ves človeški rod je tekla v spravo kri Sinu božjega. Vsi smo otroci jednega nebeškega očeta, toraj bratje in sestre med saboj, kakor se tudi po naših žilah, ker smo vsi po telesu otroci jednega očeta, pretaka ista kri. Ako hočemo očeta ljubiti in spoštovati, saj njegovih otrok ne smemo zaničevati, on to strogo tirja. Dalje, ako je Kristus naša glava, tako smo mi udje jednega telesa, ker smo po njem prerajeni; vsi smo mladike jedne vinske trte. Kako posebno je povdarjal to jedinstvo pri zadnji večerji in na svojem potu na oljsko goro. Kar je še več, on je naprej videl, ktera srea se bodo vnela pri njegovem ter želela skazovati mu ljubezen. Kako je pa on ti želji prišel nasproti? Rekel je, karkoli boste storili najmanjšemu svojih sobratov, to ste meni storili! Da bi pa tudi tiste, ki ne pridejo do te stopinje, priganjal k ljubezni do bližnjega, rekel je, da bode ljudi sodil po delih usmiljenja do bližnjega, to pa ne zaradi tega, kakor da bi bila ljubezen do Boga odveč, temuč, ker ona še le potrjuje to ljubezen. To so vnanji nagibi, kakor nam jih podaje nauk, zapoved in izgled.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. maja.

Notranje dežele.

Dunajčani so Vam pa res poštenjaki, kakoršnih se mora z lučjo iskati! Znan je manever, da so levičarji do sedaj poskušali svoje po okrajih propadle poslance notranjemu mestu vsiljevati. Poštenomisleče Dunajčane je pa tako postopanje neznanstvo jezilo in šli so, ter napravili „Dunajsko volilno društvo“. Sklical ga je Dunajčan g. Silberer, ki ga je tudi z jako tehtnimi besedami nagovoril. Rekel je, „da dobrega poslanca, ako se v svojem volilnem okraju poslanstvu odpove, ni potreba drugej priporočati; če je kaj vreden, volil ga bode njegov lastni okraj zopet sam! Mi ne bomo nobenega poslanca volili, ki bi se ne potegnil odločno za poddržavljenje severne železnice. Združena levica že leta in leta vpije o zatiranju Nemcev in nemštva; in sme nam verjeti, da imamo povsod sočutje za tiste Nemce, ki bi se zatirali. Gospodov poslanecem pa odkritosrčno povemo, da nas ves prepri v narodnostnem zatiranju ni kar nič ogrel, pač pak nas je vse takoj zjediniło vprašanje o poddržavljenju severne železnice. Nek poslanec (dr. Kopp) izrazil se je nasproti svojim volilem, da se on ne mara podati nikakemu „pritisku od spodaj“. Poslanec, ki opravičene želje svojih volilcev za „pritisk od spodaj“ smatra, nima za nas nobene veljave več, kar naj si gospodje kandidati v notranjem mestu zapomnijo“. To so besede iz ust Nemca poštenjaka, ki jih človek z veseljem čita, kajti v njih čita lastno prepričanje, kar je že sto in stokrat trdil, in še danes trdi, da razupito zatiranje nemštva ni drugega nego gola laž.

Popotovanje cesarjeviča Rudolfa po orijentu, zlasti v Carigradu, imelo bo nasledke silno važnega pomena. Prva taka posledica bo podaljšanje, oziroma priklop turških železnic na srbske, s kterimi so naše, oziroma ogerske, pri Zemunu neposredno zvezane. Po dogradbi turških železnic pri Vranji na srbske odprla se bo naši trgovini neposredna pot v egejsko morje, kar ji bo izvestno obilno zlatega dobička prinašalo. To bi bila posledica tikajoča se zboljšanja trgovinskih razmer cesarstva na iztoku. Pa tudi v političnem oziru bomo, kakor se čuje, mnogo pridobili. „Politik“ pravi, da se je sultan nekako ves predrugačil v svojih nazorih gledé zasedene Bosne in Hercegovine, odkar se je cesarjevič Rudolf pri njem oglašil. Kdor se je poprej v sultanovem obližju predrznil o tem za Turčijo, kakor za Avstrijo enako neugodnem položaju le ziniti, zameril se je sultanu za večne čase, sedaj je pa neki sultan menda že nekoliko pripravljen, da bi Avstrija in Turčija glede zasedenih dežel napravili nekako pogodbo. Mi za Avstrijo boljše pogodbe ne poznamo, kakor definitivni priklop zasedenih dežel k našemu cesarstvu in sicer k polovici tostran Litave. Bosna in Hercegovina naj se združite z Dalmacijo v jedno administrativno skupino, kajti podobne so si te dežele po običajih in veroizpovedanjih, kakor jajce jajcu. To bi bila pogodba, ki bi kaj pomena imela, vsaka druga je dvomljiva.

Rusini so se jeli gibati, žal, da ni nikakor pravi veter, ki je to gibanje provzročil. Kolikor so si do sedaj tudi prizadevali, da bi si bili v političnem življenju pridobili kako vgodno stališče, se jim to vsled politične dozorelosti Poljakov nikdar ni obnesti hotelo. Sedaj pa, rekli bi, skoraj kar čez noč vspeli so se kviško in to na versko-političnem polji. Da večerajšnji naš dotični politični podatek nekoliko popolnimo, zdi se nam potrebno omeniti, da je povod temu gibanju napačna pot, na katero je grško-

katoliški red baziljancev zavožil. Zgodilo se je ravno v najnovejšem času mnogokrat, da so duhovniki baziljanci prehajali v Rusijo, ond k ruski cerkvi prestopili in od ondot svoje rojake Rusine k odpadu od grško-katoliške vere prigovarjali. Sv. očeta so taki odpadci v srce boleli in zato so sklenili baziljanski red preosnovati, ter so preosnovo Jezuitom izročili, kteri so se težavnega dela z vso gorečnostjo poprijeli in so v Dobromilskem novicijatu bodoče duhovnike baziljance pripravljali, kterih nektore so tudi že posvetili in jih potem kot vzornike po raznih samostanih razdelili. Ti duhovniki so se odpadanju od grško-katoliške vere z vso gorečnostjo vstavljali, kar se vé, da je pa zopet v ruskih časnikih vihar napravilo. Prišlo je do shoda, o katerem smo natančneje včeraj poročali in o resoluciji, ktera se je ond sklenila. Za danes le še pristavljamo, da je jako obžalovati, da so se Rusini na ta način jeli kot narod svetu javiti. Namesto, da bi si prizadevali na to delati, da bi se razkol v krščanski veri od dne do dne zmanjševal, sami z odpadom žugajo, ako bi se jim zahteve ne izpolnile.

Avstrijska konfika zgubila bo zopet jedno orožje, kteremu njegovi nasprotniki vso daljšo spretnost in vsako posebno sposobnost za vojsko odrekajo, kakor izvzemši pri prvem naskoku in to je ulanska sulica. Francozi in Rusi so že davno sprevideli, da je sulica ulancu le za napotje, ter so jo odstranili. Zagovorniki in prijatelji njeni se pa pri zagovarjanju njene bodočnosti opirajo na njo, kakor na narodno poljsko orožje, na katero so ulanci ponosni. Kljub temu je pa število nasprotnikov obilnej in dokazi za opuščanje sulic mnogo tehtnej, kakor pa oni za obdržanje in sulica pojde nekega dne iz naše vojske ravno po tisti poti v arzenal med staro šaro, kakor so šli po izgubljeni vojski leta 1866 oklepi kirazirjev, iz kterih so se napravili dragonski polki. Če se bodo ulanci po oddaji sulic tudi v dragonce spremenili, ni še dognano. Morda ostanejo še dalje ulanci tudi brez sulic, ktere sedaj tako le polovice škadrona nosi, druga polovica pa karabinarje.

Ogri bodo zopet za 10 milijonov državnega dolga bogateji in se je dotični načrt postave v poslaniški zbornici že predlagal. Denar bodo potrebovali za uravnavo Tiszinske in Köröške struge, kjer so ljudje leto za letom vsak dan pred povodnijo v smrtni nevarnosti. Kdo se ne spominja strašne nesreče leta 1879 v Szegedinu, ko je mogočna reka Tisza mesto spodkopala in s saboj odnesla. Prav je, da se bodo spravili na obgradbo nizkih obal, globokih vodá in tako ondašnje kraje po človeški mogočnosti obvarovali bodoče nesreče.

Vnanje države.

Srbski kraljevi dvor preselil se bo 18. t. m. v Niš, kjer se bo najnovejša srbska skupščina zbrala. Izmed diplomatskih zastopnikov spremila ga bosta tje kaj avstrijski in francoski.

Bolgarski list „Sredec“, ki je na glasu ministerjalnega lista, pravi, da Bolgarska v očigled krivic in zatiranja, kolikor ga je že od Avstrije prestala in vžila, ne more do poslednje nikakor pravega zaupanja in sočutja imeti. Avstrija je Bolgarsko še za turških časov po strani gledala in v kot potiskala. Ko je Bolgarska samostojna postala in zahtevala, da naj se avstrijski poštni uradi po Bolgariji odstranijo, ker so bolgarski svoji nalogi popolnoma kos, je Avstrija sicer obljubila, svoje obljube pa še do danes ni izpolnila, če tudi je Bolgarska med tem že k svetovni poštni zvezi pristopila. Dalje se omenjeni list pritožuje o našem zastopništvu ond, da se vtika v pravne in sodnijske zadeve, ako je v nje kak avstrijski podanik zapleten. Tudi carino avstrijska vlada na blago in posebno pa na surove kože, kterih se iz Bolgarije mnogo v Avstrijo izvozi, vedno zvikuje. V očigled tolikih krivic, pravi „Sredec“, pač ni mogoče, da bi Bolgarija sočutje do Avstrije gojiti zamogla.

Na **Nemškem** so zavrgli predlog postave nasproti socijalistom, če tudi bi ga bil Bismark jako rad sprejetega videl. Ko je predlog padel, pravi Bismark: „Prvokrat se je zgodilo, da posadka sama v lastne svoje nasipe podrtino napravi, po kteri ji bo sovražnik v trdnjavo pridrl; toda jaz sam se hočem postaviti v to podrtino in rešiti hočem razsuto mesto po parlamentarnem ali pa neparlamentarnem potu.

V **Marseille** na **Francoskem** osnovalo se je „avstrijsko podporno in pomožno društvo“, kteremu podvzjeti so Francozi jako prijazni in ga zdatno podpirajo. Posebno trgovci se zanj zanimajo. Zopet dokaz več, da imamo na Francoskem veliko sočutja in da nam je „grande nation“ vedno prijazna, med tem ko se Nemec posebno v Marseille ne sme pokazati, ako se neče neljubim psovkam razpostaviti. Tako daleč že sega sovraštvo Francozov do Nemcev, osobito do Prusov, da noben Nemec pri francoskih trgovcih ne dobi posla; da, še za fakina ga ne marajo.

Francozi niso še dobro svojega posla v Tonkinu dokončali in so si že drugej poiskali kraj, kjer se jim ponuja mnogo bodoče vojne zabave. Bodoče vojno polje je sultanat Maroko v severo-zapadni Afriki, obdan od srednjega in atlantiškega morja. Kakor sosedje in gospodarji Algirja imeli so v Maroku svojega poslanika. Temu nekaj marokanskih guvernerjev ni bilo po volji, ter je odločno zahteval od sultana, da naj jih odstavi. Sultan mu je pa v

zavesti svojega veličanstva zahtevo kar naravnost odbil, rekoč, da je neopravičena, na kar se pa francoski poslanik vsakemu daljšemu poslovanju s sultanovo vlado odpove, francosko zastavo raz poslaništva potegne in jo skupaj zvije. Da so Francozi že davno želeli kak povod dobiti, da bi jim bilo mogoče z Maroko za bodočo posest vojsko pričeti, je iz tega razvidno, da so na tako malenkost takoj ustavili diplomatično občevarje s svojim sosedom; drugzega niso potrebovali, kakor ugodnega časa za to in ta se jim je sedaj le ponudil, prav za prav so ga sami priklicali. Za sultanat Maroko so se že več časa razun Francozov zanimali Angleži in Španjoli. Angleži so se v Egiptu in Sudanu tako opekli, da bodo že mogli malo časa še mirovati. Španjoli imajo pa sami s saboj in s svojimi notranjimi zadevami toliko opraviti, da si bodo pač dvakrat in trikrat premislili, preden se bodo v inostranstvu česa podstopili: toraj se Francozom pod milim nebom ni mogel nikdar ugodnejši trenutek za pridobitev Maroke ponuditi, kakor je ravno sedaj. Ako se jim posreči, da ondi gospodarji postanejo, kdo nam je porok da ne bodo svojih oči takoj od zapada proti iztočni meji afriškanski, proti deželi Faraonov obrnili, kjer je Angležem tako spodletelo in po katerem posestvu Francozi že davno hrepené. Da bo pa ta korak naravni povod velikanski vojski, v kateri se bodo proti galiskemu petelinu obrnili Angleži, Španjoli in Lahi združeni, bi si že skoraj danes zatrditi upali. Kajti kakor smo že rekli, Španjoli se zaljubljeno v Maroko ozirajo, ker jim je ravno nasprotna dežela preko Atlantika; Angleži so v posesti pomorske trdnjave Gibraltar, ki bi svojo veljavo še zdatno povikšala po pridobitvi nasprotno ji ležečega severnega nosu marokanskega; Lahi bi pa radi po Tripolisu segli. Bomo videli, kaj se bode iz tega izcimilo.

Gordon je brzojavil angleškemu generalkonzulu Baringu. Angleška vlada je dotični telegram od 16. aprila sedaj objavila. Gordon se britko pritoži, da ga je angleška vlada tako na cedilu pustila, da mu ne pošlje niti vojakov, niti generala Zoberja, kterega bi on rad imel. Sedaj, pravi Gordon smatram pa za svojo pravico, da bom na svojo roko začel delati. Chartum bom branil, dokler bo le mogoče in skušal bom zatreti vstajo; če se mi pa to ne posreči, skušal se bom proti ravniku umakniti. Večna sramota pa vladi, da je žrtvovala posadke v Senarji, Kasali, Berberji in Dongoli. Prepričan sem, da Angleški drugzega ne bo ostalo, kakor Mahdija z vso svojo močjo napasti in vničiti, ako bo hotela varen Egipt prirediti.

V **severni Ameriki** pripravljajo se jako živahno na volitev novega predsednika. Skoraj vsaka združenih držav ima svojega kandidata, toraj si lahko mislimo, da bo volitev jako živahna. Izmed vseh volilnih mož dobili bodo pa trije po največ glasov, in ti so: Blaine nekako 340, general Arthur 300 in Edmund menda pa 100 in vpraša se kdo izmed teh treh bo s svojim kandidatom zmagal.

Izvirni dopisi.

Iz Kamniškega okraja, 31. aprila. (*Verska znamenja v Kamniku*.) „Slovenec“ je objavil nekoliko dopisov iz Kamnika, ki se ozirajo na polom treh verskih znamenj. Kdor je te dopise vestno bral, ter jih primerjal z dotičnim odgovorom v „Sl. Narodu“ pride do sklepa:

1. da so bila porušena v Kamniku tri znamenja ali kapelice;
 2. da ta znamenja do sedaj še niso postavljenja; in
 3. da katoliški meščanje, — in taki so menim da vsi — želé, da se jim kapelice zopet postavijo.
- Te tri točke so jedro, okrog kterega se suče polemika v časopisih. Bralcu pa se vsiljuje te dve vprašanji:

1. Ali ima župan pravico verska znamenja, kakoršna so bila v Kamniku, podreti brez dovoljenja dotične cerkvene oblasti?
2. Ali je prosil Kamniški župan za privoljenje, ko je dal podreti znamenja, kakor je to v navadi v drugih mestih, če se kako znamenje samo prestavi z kterega koli vzroka?

Ta vprašanje naj se rešijo in prepira bode konec. Stroške za zidanje novih kapelic ima brez dvoma nositi tisti, ki je dal podreti stare. Kamničanje pa so vendar nekaj denarjev v ta namen sami po mestu nabrali, in to je za-nje prav lepo, in g. župan naj ta migljaj razume ter stori, kar je občna želja. Sicer pa se mora reči, da Kamničanje s svojim sedanjim županom nimajo sreče.

Marsikaj se toži, od kar on vlada v šolah, o prepirih med meščani, o srenjskem dolgu, kar vsega popred ni bilo, ali pa ne v taki meri, kakor zdaj. Naj bi se že skoraj stari mir nazaj povrnil!

Iz Hotiča, 6. maja. (*Nenavadna veselica*.) Tiho je navadno po naši dolinici na levem bregu Save;

tiho tudi po naši farni vasi. Po beli nedelji pa se je vse nekako oživel; fantje so imeli svoje delo s postavljenjem majev, dekleta svojega z ovenčanjem pripravnih krajev. Kaj neki to pomeni, ker ni nobenega praznika blizu? Pač, velik praznik, pa se vé, da le za Hotičane. 27. aprila, letos druge po-velikonočne nedelje, je vsak že težko pričakoval, imel je namreč priti nov veliki zvon. Kaj novi zvonovi za slovenske farane pomenijo, je gotovo vsakemu dobro znano.

Ob dveh popoldne se zberejo pri županu ključarji in drugi veljavni možje. Dekleta ovenčajo voz, voznika in konje, in hajd v Litijo. O petih vlak južne železnice zvon pritira, hitro je na ovenčanem vozu in potem z veseljem domu med zvonjenjem Litijških in Podšentjurskih zvonov ter pokanjem možnarjev. Kake pol ure mu je prišla naproti šolska mladež z nadzornikom na čelu. V Hotiču je bilo faranov in drugih toliko zbranih, kakor o največem prazniku; marsiktero oko je veselja solzilo ter si novega farana po volji nagledalo.

Zvon je vtil g. A. Samasa v Ljubljani. Vnanja oblika je prav lepa in ima tri podobe: farne zavetnice, sv. Helene, sv. Jožefa, deželnega pomočnika in sv. Križa. Zvon ima prav lep glas, tehta brez oprave 16 starih stotov ter stane 1500 gld. Zvonove je vredil in vbral priprosti kmetovalec Jak. Bergan, po domače Šmetej, dasiravno to delo ni tako lahka reč. Zdaj res zvonovi vse drugače in lepše pojó, da bi skoraj človek mislil, da so drugi.

Že o priходу so nekteri ugibali: Bog zná, komu bode nov zvon prvemu v večni mir zapel in glej: Najprvo je zapel ne faranu, ampak velečast. novoizvoljenemu škofu gosp. dr. Janezu Gogali, kteremu naj večna luč sveti! S. R.

Iz Štajarskega, 5. maja. (*Pisava krajnih imen v nemščini*.) Treba je marsiktero reč večkrat pregledati. Stara pisava krajnih imen v nemščini se je brez izjeme pred leti prezirala; naši toliko oštevanj prvaki so jo zboljšali, ko so slučajno pismo z nami občevali, da le enega omenim, n. pr. naš sl. r. Herman, kakor vsi drugi. Tudi od daleč še zdaj zboljšano pisavo dobivamo in vendar napačna pisana še veliko velja, še celo silijo nas druge, ki jo hočemo prezirati. Domača stranka zdaj v tem ni enacih misli in ena sega dalje od druge; večina námreč, ki zahteva rabo slovenskega jezika, nemčursko pisavo ali slabo nemško celo spregleda, ter rada rabi brezizjemno slovensko pisavo niti pristavlja, n. pr. na poštnih listinah kraja v nemškem jeziku; mi v manjšini mislimo, da ni skoka niti sploh v naravi, niti na literarnem polji in da zboljšanje krajevne pisave v nemščini ne zavira vpeljave slovenskega jezika na odkazani mu prostor. Naša misel je toraj, Slovenec piše slobodno krajno spodnje-štajarsko ime, zboljšano ali staro pokvarjeno, kakor mu drago, in naj se manjšina ne sili k rabi pokvarjeni, ki ima manj pravice od boljše, da se spodnje-štajarsko od gornjega loči. Do zdaj so spodnje-štajarsko celo pozabili, da v skupščini ima poseben oddelek. Duhovenški imenik ima zdaj zraven napačnega starega nemškega imena pristavljeno slovensko; mi bi še prosili duh. oblast nemški napačni pisavi saj v oklepe pridjati zboljšano. Piše se naj n. pr.: Artitsch Artič Ertiče, Fautsch Fauč Buče, Galizien Galicien, Gonobiz Gonobic Konjice, itd. V nekdanji Ulagovi dekaniji pa je že zdaj v duhovnem imeniku toraj nekako oficijelno pisano, n. pr. Gonobiz, Oplotniz, in se toraj čudimo, da tudi naši krogi nekteri še pišejo mesto Gonobič le Gonobitz, Oplotnitz. Čemu tako, ne umemo in če prašamo, ne povedó vzroka?

Domače novice.

(*Konkurs*) delalo je najstj. č. g. duhovnikov Ljubljanske škofije in so ga vsi z dobrim vspehom dovršili. Dotični gospodje so: Belec Janez, administrator v Fužinah (Weissenfels); Brenc Janez, kaplan v Starem trgu pri Ložu; Jerše Alojzij, kaplan na Trati pri Poljanah; Lotrič Leopold, kaplan v Škocijanu pri Dobravi; Mervec Janez, kaplan v Kranji; Rome Jožef, kaplan v Šmihelu pri Novem mestu; Sakser Janez, kaplan v Trebnjem; Sušnik Janez, kaplan v Selcah; Turk Avgust, kaplan v Tržiču; Vidergar Janez, kurat v Podkrajju; Zdražba Janez, kaplan v Cerkljah.

(*Zakrament mašniškega posvečevanja*) bodo letos sledeči gg. bogoslovci sprejeli: Iz četrtega leta Fr. Demšar iz Poljan, Janez Dobnikar od sv. Katarine,

Albin Ilovski iz Novega mesta, France Kušar iz Reteč, Matija Mrak iz Radoljice, Jakob Pokoren iz Škofje Loke, Josip Porubski iz Kočevja, Matevž Sitar iz Ježice, Janez Strnad iz Dobropolja, Srečko Zavodnik iz Žužemberka; iz tretjega leta pa sledeči gospodje, ki ostanejo kot presbiterji v semenišči: Andrej Adamič iz Krke, Valentin Bernik iz Šmartna pri Kranji, Boštjan Elbert iz Deidsheima (Rheinpfalz), Anton Lesjak iz Zatičine, Josip Novak iz Št. Gotharda, Anton Petrič od sv. Gregorja.

(*Prvi izlet „Sokola“*) bode v nedeljo jutraj ob 1/2 7 uri iz Čitalnice v Dol. Sokol poleti preko Ljubljanskega polja v Šmartno ob Savi, kjer se bo vdeležil ob 1/2 8 uri sv. maše. Od ondot razpel bo peruti do Hrastja, kjer mu bodo pri „Tinčku“ napravili zajutrek. Iz Hrastja zavil jo bode proti Št. Jakobu ob Savi in od ondot v Dol, kjer ga bode pri „Levcu“ čakalo kosilo. Po obedu bo začelo „fletno“ biti, kajti godci bodo godli, pevci bodo peli, Sokol se bo radoval. Nazaj jih bode pa mešanec v Zalogu naložil.

(*Slovensk plemenitaž*.) „Wiener Zeitung“ 8. t. m. naznanja, da je dr. Tonkli kot vitez reda železne krone 3. vrste od cesarja z diplomom z dné 8. marca t. l. povzdignjen v viteški stan. Častitamo!

(*Imenovanja*.) Avskultant g. Josip Potrato, imenovan je sodnijskim pristavom za Metliko.

(*Kranjski notarji*) izrazili so po posebni deputaciji pod vodstvom svojega predsednika gosp. dr. Jerneja Zupanca blag. g. dež. predsedniku baronu Winklerju svoje najglobokejše obžalovanje zaradi smrti cesarice Marije Ane, s prošnjo, naj je izvoli javiti prestolu Nj. Veličanstva.

(*Mestni odbor Novomeški*) izrazil je svoje globoko sočutje zaradi smrti cesarice Marije Ane blag. gosp. deželnemu predsedniku baronu Winklerju po brzojavnim potu.

(*Pobrisali so jo*) trije vojaški vjetniki včeraj jutraj iz Ljubljanske vojaške bolnišnice, kjer so se zdravili. Iskali so jih po Ljubljani in po okolici. Tudi pod Rožnik prišla je patrola gledat, če se morda kateri ondi ne okrepeva za daljšo pot. Dobili so enega kakor se govori, že popoldne na Viču. Kakor čujemo so prekopal zid in so se priporočili.

(*Umrli je*) g. Jakob Žitko, vpokojeni deželni vratar včeraj popoldne ob 1/2 5. uri po dolgi in mučni bolezni. Doživel je 68 let. Pogreb bo v soboto 10. maja ob 4. uri popoldne iz Karlovskega predmestja tesarskih ulic št. 3 k sv. Krištofu. Ranjki je bil posestnik srebrnega križa za zasluge.

(*Razpisana*) je služba učitelja na čveterorazrednici v Žužemberku z letno plačo 400 gold. da se stalno namesti.

(*Razstava v Filadelfiji*.) V Filadelfiji priredi pod vodstvom Franklinovega zavoda država Pennsylvanija mednarodno električno razstavo v času od 2. septembra do 11. oktobra 1884. Natančneje se lahko o tej razstavi poizvé pri trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani.

Razne reči.

— Baron Rothschild iz Pariza, kteri je o veliki noči s svojo ladijo „Eros“ obtičal v skalovji, ki moli iz morja ob otoku Premudi ne daleč od Zadra, je moral s svojimi spremljevalci nekoliko dni na tem skalovji prebiti. Ko je pa iz Zadra odjadrila ladija „Krka“, ktere poveljnik je nadvojvoda Štefan, posrečilo se je 16. aprila Rothschildov parnik izmed skalovja rešiti.

— Česko pivo dobiva v Ameriki, posebno pa v Chicagi, vedno več veljave.

— Revščina v Berlinu. V ljudskih kuhinjah v Berlinu izdà se vsak dan 10.000—12.000 porcij jedil. Vse kosilo stane 8 ali 13 kr.

— Kanonik je bil v cerkvi umorjen. Na veliki petek je nastal v sicilijanskem mestu Assoro prepir med dvema društvoma, zaradi vprašanja, ktero bo imelo pri sprevodu prvo mesto. Vršil se je razpor v cerkvi. Navzoči vojaški duhovnik in častni kanonik Epifanio Aleco se je vrgel med razburjene stranke, da bi je pomiril in da bi ne tekla v cerkvi kri. Pa nekdo ga je tako zeló z nožem v srce sunil, da se je kar sesedel in v nekoliko minutah dušo izdihnil. Stranke ste se sicer pomirile, pa morilec je zginit.

— Tuberkuloza — ozdravljiva. Kakor poroča „Čech“ je Dunajski zdravniški zbor proglasil jetiko za ozdravljivo, in sicer, če se bolnik zdravi v zdraviliščih ali toplicah, ki so nalašč za take bolnike prirejene. Taka zdravilišča se imajo prirediti po navetu družbe angleških zdravnikov in pa po skušnji tukajšnjih izvedencev.

— Tatvina v cerkvi. V farni cerkvi v Kirchheimu pri Gmundenu so tatje vlomili v cerkev.

Iz tabernakelna so ukradli monštranco in ciborij s svetimi hostijami, nabiralno skrinjico pa, ki je bila pri altarju, so razbili in denar odnesli. Tako daleč pripelje človeka nevera, da stegne svoje hudobne roke še po najsvetejši reči!

— Trikrat okoli sveta. Nekega Fr. Heinricha Krovca iz češkega Merzdorfa so že dolgo časa pogrešali. Nedavno se je pa oglašil s pismom, ki ga je poslal v svoj rojstni kraj in naznanil, da živi v južni Avstraliji, kjer ima službo pri nekem svetilniku (Leuchthurm) z letno plačo 900 gold. Deset let je bil na angleških in holandskih kupčijskih ladjah in je prišel v tem času trikrat okoli sveta. Pismo, katero je poslal v Merzdorf, bilo je 54 dni na potu.

— Star dijak. Na zdravniški fakulteti v Harkovu je dijak z imenom Dzetčakovski, ki je zdaj 60 let star. L. 1863 je bil v tretjem letu zdravniške fakultete v Varšavi, ker se je pa vdeležil poljske ustaje, bil je pregnan v Sibirijo, od koder se je vrnil še le o priliki kronanja cesarja Aleksandra III.

— Ubegli vojaki. Nedavno so prišli trije ruski vojaški beguni dragonskega polka na Avstrijsko zemljo. Kakor poročajo ruski časniki so bili to ruski nihilisti, ki so utekli na tuje, da bi jih ne mogli prijeti.

— Nejeverec in usmiljene sestre. Mnogokrat so se že izrekli nejeverci za usmiljene sestre nasproti svetnim oskrbnicam v bolnišnicah. Tega prepričanja je tudi Desprez, zdravnik v neki pariški bolnišnici, republikanec in prostomisljak, kakor si ga le moreš misliti. Njegovi politični in verski nazori ga pa ne motijo v sodbi, da so redovnice veliko boljše za bolnišnice, kakor pa svetne oskrbnice in da je korak, ki so ga brezverci storili, ko so pregnali iz bolnišnic usmiljene sestre, popolnoma nasproten bistru dobroteljni ustanovi, kar so tudi bolnišnice. Po njegovem prepričanju je to despotizem, ki je veliko hušji, kakor je bil kdaj pod kakim groznim vladarjem in more republiko še škodovati. Čujte, čujte vi slovenski nasprotniki usmiljenih sester kaj govori vaš Pariški brat po mišljenju o milosrdnicah! Kakor znano, dala je prostozidarska francoska vlada po Pariških bolnišnicah slovo usmiljenim sestram. Njihovo zgubo občutijo posebno bolniki in zdravniki, ki ne najdejo pri svetovnih oskrbnicah ene čistote, poslušnosti in vestnega izpolnjevanja danih ukazov. Zakaj ne, si lahko pojasnimo. Vse drugače je namreč delo storjeno iz ljubezni božje, kakor pa le za denar.

— Nekatere anekdote iz življenja Pija IX. Advokat S. je od prevelikega truda pri svojem poslu obolel. (Imel je precej veliko družino.) Komaj zvedo to papež Pij, pokličejo svojega zdravnika dr. Corpi-ja in mu naročijo: Prosim Vas, obiščite advokata S., vem, da je močno bolan, ker hudo rano je dobila njegova denarnica. Dajte mu pa to-le zdravilo. Izročili so mu 1500 frankov. — V nekoliko dneh je bil advokat popolnoma zdrav. — Nekdaj so se sprehajali slavni Pij v vatikanskem poslopju. Kar zagledajo nekega mladenčca vsega zatopljenega stati pred Rafaelovo podobo. Da bi ga ne motili, papež nekoliko postojé; a mladenec se obrne in Pij ga nagovorijo: „Ali ste slikar?“ „Da, sv. Oče.“ „Ste prišli mar v Rim, da obiskujete kako slikarsko šolo?“ „Da, sv. Oče.“ „V kateri akademiji ste?“ „V nobeni.“ „Imate tedaj kekega profesorja?“ „Ne, sem preveč reven. Sam se učim in nesmrtni Rafael je moj mojster.“ „Pojdite tedaj v kako šolo, jaz hočem za Vas plačevati.“ „Ali — jaz sem protestant.“ „Veroizpovedanje nima pri akademiji nič opraviti,“ odgovori mu papež. Tako je imel Jur Johnston plačano stipendijo v akademiji. Nekdaj so neki romarji predložili papežu njihovo fotografijo sprosnjo, da bi pod njo kaj zapisali. Fotografija je bila kaj slabo narejena. „Ali sem tako grd?“ prašali so romarje. „Le dajte sem, to nič ne de“ in napisali so spodaj: „Ego sum, nolite timere“, to je: „Jaz sem, ne bojte se!“ To so besede, ktere je Jezus izgovoril, ko se je pri zaprtih durih prikazal svojim učencem.

— Razstava otrok. Nekteri Pariški zdravniki mislijo napraviti otročjo razstavo. Matere odlikovanih otrok bodo dobile častno diplomu. Iz katerega namena bo ta razstava časniki ne povedó.

— Požar v Harfordu (Michigan v Ameriki) je vpepelil tamošnjo ubožnico ter je pri tej nesreči 16 prebivalcev zgorelo.

— Po severni Ameriki zgorelo je v najnovejšem času več gojzdov; največ škode povzročil je tak gojzdni požar v državi Pensilvaniji, kjer imajo obilno premogovih jam. Mesto Brihin je požar tudi popolnoma vpepelil. Več kot 3000 ljudi je brez strehe, več oseb je zgorelo.

Telegrami.

Dunaj, 9. maja. Cesar in cesarska družina prišli so zjutraj k cesarici Mariji Ani v dvorno kapelo molit; na kar se je občinstvu odprl prostor za vstop. Občinstvo vrelo je tolpomu skupaj.

Zagreb, 9. maja. Neodvisna narodna stranka razglasila je program za bodoče volitve; v tistem zahteva za Hrvaško enako stališče, kakor ga ima ogerska.

Berolin, 9. maja. Na povelje nemškega cesarja Viljema I. podal se bo generalni adjutant grof Goltz na Dunaj k pogrebu cesarice Marije Ane.

Vabilo.

Ker se je do zdaj 120 delničarjev za delniško društvo

„Prvi národní dom v Rudolfov“

oglasilo in ker to število, z ozirom na to, da je za dozidanje Národnega doma v Rudolfov od druge strani 4000 goldinarjev zagotovljenih, v to svrhu zadostuje, se podpisani usojajo povabiti k prvemu občnemu zboru

18. maja 1884

ob 10. uri dopoldne v čitalnični dvorani v Rudolfov, da se

1. določijo pravila in da se sklene delniška pogodba, in da se

2. izvrši volitev začasnega upravnega odbora.

Kdor sam ne bi mogel priti k občnemu zboru, naj blagovoli priloženo pooblastilo izpolniti in do 17. maja 1884 podpisanemu poslati, v nasprotnem slučaju smatralo bi se, da se s tem vjema, kar bo večina navzočih sklenila.

Ob enem se prosi, da blagovolijo vsi tisti, ki so delnice podpisali, od 1. junija počenši vsak mesec najmanj 2 goldinarja na vsako delnico pošiljati c. kr. notarju dr. Albinu Pozniku v Rudolfov.

Rudolfovo, 6. maja 1884.

Dr. Albin Poznik.

Karol Rudež.

Viktor Rohrmann.

Zahvala.

Slavni odbor narodne čitalnice Kamniške izročil je tukajšnji ljudski šoli 50 gld. kot čisti dohodek veselice v 27. dan aprila t. l., prirejene na korist revnim učencem in učenkam.

Za ta zdatni znesek se podpisana najiskreneje zahvalujeta sl. čitalničnem odboru, sl. občinstvu za njegovo blagovoljno požrtvovalnost, gg. pevcem in vsem drugim gospodom in gospodičnam, kateri so pri tej veselici sodelovali blagovolili.

Jarnej Cenčič,
vodja dekliške šole.

Valentin Burnik,
vodja deške šole.

Umrli so:

6. maja. Anton Mikulič, učiteljski pripravnik, 20 let, Poljanski nasip št. 48, kron. pljučna tuberkuloza.

7. maja. Stanislav Vagaja, kolporterjevi sin, 3 mes., Trnovske ulice št. 3, driska.

Tuji ei.

8. maja.

Pri *Maltči*: Fleischman, Lautner, Mebusch, Arlt, in Friedrich, kupci, z Dunaja. — Vitez Wamusch, c. k. zemljemerec, iz Linca. — M. Millonig, kupec, iz Celovea. K. Fuchs, zasebnik, iz Kokre.

Pri *Avstrijskem cesarji*: Alojzij Signer, iz Vel. Gorice.

Dunajska borza.

8. maja.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 90 kr
Sreberna	81 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 20 „
Ogerska zlata renta 6%	122 „ 50 „
„ „ 4%	92 „ 20 „
„ papirna renta 5%	88 „ 90 „
Kreditne akcije	160 gld. 320 „ 20 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 115 „ 60 „
„ avstr.-ogerske banke	856 „ — „
„ Länderbanke	108 „ 90 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	575 „ — „
„ državne železnice	316 „ 75 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	210 „ 25 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 137 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173 „ 80 „
„ „ 1864	50 „ 173 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 176 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ 30 „
„ Ferdinandove sev.	107 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „
London	121 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 72 „
Francoski napoleond.	9 „ 64 1/2 „
Nemške marke	59 „ 45 „

Eksekutivne dražbe.

14. maja. 1. e. džb. pos. Janez Oven iz Brezovice, 2580 gl. Ljubljana. — 1. e. džb. pos. Magdalena Kump iz Šalke vasi. Kočevje.

15. maja. 3. e. džb. Luka in Katarina Rebolj iz Naklega, 200 gl. Kranj. — 3. e. džb. pos. Matija Martinčič iz Otoka, 11050 gl. Lož.

23. maja. 1. e. džb. pos. Ana Stajer iz Grič št. 20, 160 gl. Črnomelj. — 1. e. džb. pos. Terezija Malner iz Pricerkve, 1100 gl. Ribnica. — 1. e. džb. pos. Jože Štrbene iz Rodice št. 10, 67 gl. Črnomelj. — 1. e. pos. Jakob Pavlezič iz Brezja, 350 gl. Črnomelj. — 1. e. džb. pos. Jožef Mavrin iz Grič, 160 gl. Črnomelj. — 1. e. džb. pos. Neža Križe iz Blatnika, 1000 gl. Črnomelj. — 1. e. džb. pos. Janez Šustarič iz Sela pri Otavici št. 3, 655 gl. Črnomelj. — 1. e. džb. pos. Janez Mairetič iz Loke, 200 gl. Črnomelj. — 1. e. džb. pos. Matej Lukanič iz Loke, št. 27. Loka.

Ravnokar so na novo izišle knjige, ki se dobivajo v „Katoliški Bukvarni“:

Exempelbuch für Priester und Volk

von

Leopold Kist.

I. Band: Aberglauben. Kirchenraub.

Cena 2 gl. 52 kr., po pošti 10 kr. več.

(Drugi del [oziroma konec] izide prihodnji mesec.)

Ta alfabetično vrejena izgledna knjiga je zbirka prilik iz verozanstva, dogmatike in morale; dalje iz zgodovine cerkvene državne in družbinskega življenja. Duhovnikom ponuja ta praktična knjiga za pridige in podučevanje v vprašanjih in odgovorih mnogo raznovrstnega gradiva, zatoraj bo gotovo dobro došla zlasti duhovnikom.

Der Monat der Himmelskönigin

oder das

Salve Regina

in Betrachtungen für den Marienmonat

von

P. Antonius Denis a. d. Gesellschaft Jesu.

Aus dem Französischen in's Deutsche übersetzt durch den

P. Heinrich Gengler aus derselben Gesellschaft.

Cena 1 gl. 44 kr., po pošti 10 kr. več.

Denis, „Mesec Marijin“, je bil v Belgiji posebnostno dobro sprejet. Toplo priporočevali in pohvalili so to knjigo škofje v Mechlinu, Genevi, Tournai-u in Lüttich-u. Tudi na Nemškem si je knjiga precej prostora pridobila, in pri vsih Marijnih častileh je bila s pohvalo sprejeta kakor dobro došli dar.

ŠMARNICE

za tekoče leto

se dobivajo v

(14)

„Katoliški Bukvarni“

po sledeči ceni:

V pol usnji z barveno obrezo — gl. 90 kr.

vse v usnji z barveno obrezo . . . — „

vse v usnji z zlato obrezo . . . 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor vzame 12 skupaj dobi jedne za nameček.

Najcenejše se knjige pošiljajo po pošti s krišnim zavitkom, denarji pa po nakaznicah. S poštnim povzetjem stane mnogo več, pa nepotrebnih stroškov.

JAKOB BELEC,

klepar

v Šent-Vidu pri Ljubljani,

se slavnemu občinstvu in preč. duhovščini priporočam za izdelovanje vseh kleparskih del.

V zalogi imam cerkvene svetilnice ali stalnice v različnih slogih, z belimi ali barvanimi šipami in po raznih cenah. Dvoje svetilnic iz kositarja, olepšane z medenino, velja 10, 12, 14, 18 gold.; iz medenine po 20, 24, 30, 32, 35, 40, 45, 50 gld.; iz tompaka 46, 52, 60 gld. in z lepo barvanimi palicami za svetilnice, ki imajo razne cene.

Izdelujem svečnike za pod križeva pota, pušice za pobiranje miloščine po cerkvah; mnogovrstna močna in lepa štedilna železna ognjišča (Sparherde) vse železne in tudi vzdane z bakrenimi kotli. Močna, lepa in umetna železna vrata za cerkve in pokopališča, ograje za krstna kamna, kakor vsakovrstna v kleparski, ključarski, kovino tiskarski in kovaški strok spadajoča dela.

Prevzamem vsakovrstna kleparska in ključarska stavbene dela, izdelovanje pravičnih strelovodov po najnovejšem načinu, barvanje zvonikov in streh itd.

Vsako delo bo pri meni zanesljivo dobro izdelano in kolikor mogoče po nizki ceni.

(11)